

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра загальновійськових дисциплін

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«Безпека військової діяльності

(в тому числі безпека життєдіяльності, основи охорони праці)»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором курсанта (студента)

Рік набору – 2021

Харків
2021

Силабус навчальної дисципліни «Безпека військової діяльності (в тому числі безпека життєдіяльності, основи охорони праці)» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 17 с.

Розробник:

Дубовик Семен Олександрович – доцент кафедри загальновійськових дисциплін

**Затверджено на засіданні кафедри загальновійськових дисциплін
(№13 від 22 червня 2021 року)**

**Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри загальновійськових дисциплін
(протокол № 13 від 21 червня 2022 року).**

***Начальник кафедри* – Корольов Станіслав Сергійович, кандидат історичних наук, доцент.**

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Безпека військової діяльності (в тому числі безпека життєдіяльності, основи охорони праці)»
Статус навчальної дисципліни	За вибором курсанта(студента)
Викладач	Дубовик Семен Олександрович – доцент кафедри загальновійськових дисциплін
Контактний телефон	+380675757261
E-mail	s59dubovik@i.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	Skype , Google Classroom

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності підрозділів (у т.ч. безпека життєдіяльності, основи охорони праці)» належить до вибіркових освітніх компонент освітньо-професійної програми.

Забезпечення безпеки військової служби це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, морально-психологічних, медичних, екологічних та інших заходів, що підтримує умови безпеки військової служби та забезпечує на цій основі реалізацію життєво важливих інтересів військовослужбовців, запобігає заподіяння шкоди життю, здоров'ю та майну місцевого населення, навколишньому природному середовищу при здійсненні повсякденної діяльності збройних сил. У вузькому сенсі вона передбачає цілеспрямовану діяльність органів військового управління та посадових осіб щодо виконання вимог національно законодавства, наказів або інших нормативних актів міністерства оборони, спрямованих на збереження життя і здоров'я військовослужбовців, організацію безпечних умов всіх видів життєдіяльності військ, а також аналіз, прогнозування і обмеження факторів,

які є причиною загибелі і травматизму особового складу при виконанні обов'язків військової служби.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності підрозділів (у т.ч. безпека життєдіяльності, основи охорони праці)» є формування предметних компетентностей у сфері правового регулювання безпеки життєдіяльності військового підрозділу.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни відповідно до її освітньої компоненти і дидактичної структури є: надати курсантам (студентам) знання : законодавчих, нормативно-правових, інженерно-технічних та санітарно-гігієнічних основ забезпечення безпечної життєдіяльності, сучасних проблем і головних завдань безпечної життєдіяльності, методів попередження, локалізації та ліквідації НС, стану питань безпеки життєдіяльності у відповідності з напрямками підготовки для вирішення професійних завдань, пов'язаних із гарантуванням збереження життя та здоров'я персоналу об'єктів господарювання в умовах небезпечних і надзвичайних ситуацій; джерела небезпеки в діяльності підрозділів при виконанні завдань бойової підготовки, при підготовці військ (сил) до бойових дій та в ході бойових дій (ПА), суть поняття СУОПГ, підсистеми СУОПГ, структурна схема побудови СУОПГ, обов'язки командування щодо створення і забезпечення функціонування СУОПГ, служба охорони праці в СУОПГ, роль, права, функціональні обов'язки кожного працівника в СУОПГ військової частини, галузі, участь трудового колективу в системі управління охороною праці, СУОП, місце в ній комісії з охорони праці, роль громадських об'єднань в СУОПГ, органи державного нагляду за охороною праці в СУОПГ.

А також сформуванню у курсантів (студентів) умінь і практичні навички: аналізу умов праці у галузі за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості

трудового процесу, розслідування нещасних випадків та аварій, аналізувати механізми впливу небезпек на людину, визначати характер взаємодії організму людини з небезпеками середовища існування з урахуванням специфіки механізму токсичної дії небезпечних речовин, енергетичного впливу та комбінованої дії уражаючих факторів, оцінювати будь-яке середовище перебування з позиції особистої безпеки, безпеки колективу, суспільства, а також та виробниче середовище на відповідність умов запобігання виникнення та розвитку небезпечних та надзвичайних ситуацій; визначити першочергові напрями робіт щодо профілактики виробничого травматизму у галузі, визначити фактори пожежної небезпеки галузевих об'єктів, тип і кількість первинних засобів гасіння пожежі, вимоги щодо стаціонарних засобів гасіння пожежі.

Формування предметних компетентностей навчальної дисципліни має сприяти досягненню результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

1.3. Пререквізити:

«Трудове право», «Військова педагогіка та психологія», «Правова робота у Збройних Силах України», «Військова топографія», «Радіаційний, хімічний та біологічний захист підрозділів», «Стрілецька зброя та вогнева підготовка», «Бойова система виживання воїнів (у тому числі військово-медична допомога).

1.4. Кореквізити:

«Основи військового управління (у т.ч. штабні процедури НАТО)».

1.5. Постреквізити: -

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувай вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

- РН НД 1.1. - демонструвати культуру безпеки і ризик-орієнтоване мислення, при якому питання безпеки, захисту й збереження навколишнього середовища розглядаються як найважливіші пріоритети в житті й діяльності;
- РН НД 1.2. - інтерпритувати сучасні проблеми і головні завдання безпеки життєдіяльності та визначити коло питань, в межах своїх обов'язків, що можуть виникати з урахуванням ризику небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах;
- РН НД 1.3. - оцінювати середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу, провести моніторинг небезпечних ситуацій та обґрунтувати головні підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту військовослужбовців та працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій;
- РН НД 1.4. - визначати характер взаємодії організму людини з небезпеками середовища існування з урахуванням специфіки механізму токсичної дії небезпечних речовин, енергетичного впливу та комбінованої дії уражальних факторів;
- РН НД 1.5. - застосовувати знання організаційно-правових заходів забезпечення безпечної життєдіяльності та вміння обґрунтувати та забезпечити виконання у повному обсязі заходів з колективної та особистої безпеки;
- РН НД 2.1. - здатність обґрунтування впровадження організаційних і технічних заходів з метою поліпшення безпеки праці;
- РН НД 2.2. - здатність застосування положень законодавчих та нормативно-правових актів з охорони праці при виконанні виробничих та управлінських функцій;
- РН НД 2.3. - здійснювати контроль та консультації проведення розслідування нещасних випадків, аварій та професійних захворювань;
- РН НД 2.4. - надавати юридичну допомогу при проведенні розслідування та ведення обліку нещасних випадків;
- РН НД 2.5. - погоджувати накази за матеріалами розслідування щодо усунення причин, що призвели до нещасних випадків;
- РН НД 2.6. - контролювати виконання вимог нормативно-правових актів з охорони праці щодо дотриманням працюючими установлених вимог безпеки при експлуатації машин, механізмів, іншого устаткування та при користуванні засобами захисту;
- РН НД 2.7. - контролювати відповідність вимогам державних міжгалузевих та галузевих нормативних актів про охорону праці щодо технічних умов на засоби індивідуального захисту, що надходять у військову частину;
- РН НД 2.8. - здійснювати консультації працівників з юридичних питань безпеки праці;
- РН НД 2.9. - надавати юридичну допомогу працівникам військової частини про виконання заходів з питань охорони праці, що передбачені в колективному договорі;

- РН НД 2.10. - визначати та контролювати опрацювання у відповідності до керівних документів перелік робіт з підвищеною небезпекою, що проводяться військовою частиною;
- РН НД 2.11. - визначати та контролювати опрацювання у відповідності до керівних документів перелік професій, які дають право на безкоштовне отримання спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту;
- РН НД 2.12. - надавати юридичну допомогу при розробці та перегляді правил, положень, інструкцій та інших нормативних актів про охорону праці, що діють в межах військової частини та правил виконання робіт і поведінки працівників на території, у виробничих приміщеннях, на будівельних майданчиках та робочих місцях у відповідності до нормативно-правових актів;
- РН НД 2.13. - консультивати та узгоджувати зміст розробок методичного забезпечення і проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці.
- РН НД 2.14. - перевіряти на юридичну грамотність проекти наказів щодо організації роботи з охорони праці, стажування та звільнення від проходження стажування осіб, які приймаються на роботу чи переміщуються на інше робоче місце;
- РН НД 2.15. - обґрунтовувати пропозиції командира які подаються вищому командуванню щодо зменшення чи припинення надання пільг за роботу у шкідливих умовах праці у випадку зниження (усунення) шкідливості робіт або клопотати про розширення відповідних пільг;
- РН НД 2.16. - перевіряти на юридичну грамотність проекти наказів з переліком посад і професій, зайнятість в яких дає право на додаткову відпустку чи скорочений робочий день у зв'язку зі шкідливими умовами праці;
- РН НД 2.17. - здійснювати аналіз причин нещасних випадків, що трапились у військовій частині, та пропонувати необхідні заходи щодо їх профілактики;
- РН НД 2.18. - розробляти та пропонувати рішення командира щодо скарг і заяв працівників з питань охорони праці, аналізувати причини їх виникнення;
- РН НД 2.19. - консультивати керівний склад військової частини щодо розробки навчально-методичних матеріалів та нормативних документів охорони праці, що діють у межах військової частини;
- РН НД 2.20. - здатність поставити завдання та організувати наукові дослідження з визначення професійних, виробничих ризиків, загроз на робочих місцях та демонструвати готовність застосовувати сучасні методи дослідження і аналізу ризиків, загроз і небезпек
- РН НД 2.21. - досліджувати ефективність розподілу функцій, обов'язків і повноважень з охорони праці у підрозділі (виробничому колективі);

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ з/п	Аудиторні заняття(контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1.	Модуль 1. Безпека життєдіяльності підрозділів (у т. ч. безпека життєдіяльності)		
2.	Тема 1.. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек.	Тема 1.. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек.	4
3.	Тема 2. Небезпеки, що ведуть до надзвичайних ситуацій та заходи зменшення їх наслідків.	Тема 2. Небезпеки, що ведуть до надзвичайних ситуацій та заходи зменшення їх наслідків.	4
4.	Тема 3. Надзвичайні ситуації.	Тема 3. Надзвичайні ситуації.	2
5.		Колоквіум	2
6.	Модуль 2 Безпека військової діяльності (в тому числі основи охорони праці)		
7.	Тема 1. Основи охорони праці.		2
8.	Тема 2. Міжнародні норми і законодавство України в галузі охорони праці.	Тема 2. Міжнародні норми і законодавство України в галузі охорони праці.	4
9.	Тема 3. Система управління охороною праці в галузі, її складові та функціонування.	Тема 3. Система управління охороною праці в галузі, її складові та функціонування.	4
10.	Тема 4. Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності.		2
11.		Тема 5. Розслідування, облік і аналіз нещасних випадків, професійних захворювань та аварій	2
12.		Тема 6. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах.	2
13.		Колоквіум	2

Самостійна робота курсантів (студентів)

Самостійна робота курсантів (студентів) здійснюється у таких формах:

- підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи;
- підготовка до активного слухання лекцій;
- виконання домашніх завдань;
- поглиблене вивчення питань, що розглядалися на лекції;
- підготовка доповідей із проблемних питань практичного заняття;
- написання есе та рефератів;
- рецензування наукових статей, робіт інших курсантів;
- підготовка необхідних матеріалів до активних форм навчання на практичних заняттях;
- розроблення тематичних презентацій;
- виконання тестових і практичних завдань;
- участь у роботі наукового гуртка;
- підготовка до колоквіумів та екзамену.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення

навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти:

1. Європейська соціальна хартія (переглянута) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062#Text
2. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
3. Європейська конвенція про правовий статус трудящих-мігрантів URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_307#Text
4. Закон України “Про колективні договори і угоди” від 01.07.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12#Text>
5. Закон України “Про охорону праці” від 14.10.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>

6. Закон України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення"

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>

7. Закон України "Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань": від 14 січня 1998 р URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15/98-вр#Text>

8. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

9. Загальна декларація прав людини (1948 р.). URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text

10. Конвенція МОП № 155 «Про безпеку і гігієну праці та виробниче середовище» (1981 р.)

URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_050#Text

11. Конвенція МОП № 174 "Про запобігання великим промисловим аваріям" (1993 рік)

URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_107#Text

12. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

13. ДСТУ 2272-2006 «Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять».

URL: https://kmdka.com/sites/default/files/files/dstu_2272_2006.pdf

14. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права (1966 р.).

URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text

15. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97).

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0062282-97#Text>

16. Положення про Національну раду з питань безпечної життєдіяльності населення. ДНАОП 0.00-4.05-93.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-93-п#Text>

17. Наказ Міністра оборони України №20 від 28.01.1998р. " Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці у військових

частинах, військових навчальних закладах, установах, організаціях та на підприємствах Міністерства оборони України

18. Наказ МО України № 663 Про затвердження Положення про службу охорони праці у Міністерстві оборони України та Збройних Силах України

19. Наказ МО України № 350 від 18.07.2018 «Про затвердження форм звітності з охорони праці та безпечного ведення робіт у Міністерстві оборони України та Збройних Силах».

20. Наказ МОЗ України N 248 від 08.04.2014 Про затвердження Державних санітарних норм та правил "Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу"

21. Наказ МОЗ України № 528 від 27.12.2001 «Про затвердження Гігієнічної класифікації праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу»

22. Наказ МОЗ України N 246 від 21.05.2007 Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій.

23. Положення про проведення навчання з питань охорони праці та порядок допуску військовослужбовців Збройних Сил України до виконання робіт (Затверджено наказом міністра оборони України 29.09.2014 № 688)

24. Порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві (ПОСТАНОВА КМУ від 17.04.2019 р. № 337)

25. Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства. ДНАОП 0.00-4.09-93.

26. Типове положення про навчання з питань охорони праці. ДНАОП 0.00-4.12-99.

27. Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці (НПАОП 0.00-4.12-05(Затверджено Держнагляд охорони праці України 26.01.2005 N 15)

28. Типове положення про роботу уповноважених трудових колективів. ДНАОП 0.00-4.11-93.

29. Типове положення про службу охорони праці. ДНАОП 0.00-4.21-93.

Основна література:

1. Безпека людини у сучасних умовах: Монографія / В.В. Березуцький, Н.Л. Березуцька, А.О. Богодист та ін.; За заг. ред. проф. В.В. Березуцького. – Харків: ФОП Мезіна В.В., 2018. – 208 с.
2. Березуцька Н.Л., Хондак І.І. Конспект лекцій з безпеки життєдіяльності/ Н.Л. Березуцька., І.І. Хондак –Харків.: ХНУРЕ. – 2018. – 180 с.
3. Березуцька Н.Л., Хондак І.І. Конспект лекцій з безпеки життєдіяльності/ Н.Л. Березуцька., І.І. Хондак –Харків.: ХНУРЕ. – 2018. – 180 с.
4. Березуцький В. В. Ризик орієнтований підхід в охороні праці / В. В. Березуцький. – [Б. м.] : LAP Lambert Academic Publishing, 2019. – 108 с.
5. Березуцький В.В. Екологія : навч. посіб. / В.В. Березуцький, Л.А. Васьковець, О.М. Древаль ; за ред. проф. В.В. Березуцького. – Харків: НТУ “ХП”, 2016. – 420 с.
6. Березуцький В.В. Екологія: навч. посіб./ В.В.Березуцький, Л.А. Васьковець, О.М.Древаль; за ред. проф. В.В.Березуцького. – Харків: НТУ «ХП», 2016. – 420 с.
7. Березуцький В.В. Небезпечні виробничі ризики та надійність: навч. посібник / В.В. Березуцький, М.І. Адаменко; Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т. – Харків: ФОП Панов А.М., 2016. – 385 с.
8. Зеркалов Д. В. та ін. Безпека життєдіяльності. Навч. посіб. / Д. В. Зеркалов, Т. Є. Луц, Н. Ф. Качинська, О. С. Ільчук, Н. П. Чиканова-Васильєва / За ред. Д. В. Зеркалова. – Київ: Основа, 2014. – 364 с. Режим доступу URL: <http://www.zerkalov.kiev.ua/sites/default/files/bgd-2014.pdf>
9. Безпека життєдіяльності, основи охорони праці : навч.посіб. / О.П. Яворовський, В.М. Шевцова, В.І. Зенкіна та ін; за заг. ред О.П.Яворовського. – Київ : ВСВ «Медицина», 2015. – 288с
10. Основи охорони праці : навчальний посібник для студентів вищих

навчальних закладів / Я.І. Бедрій. Вид. 4-те переробл. і допов. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2014. — 240 с.

11. Основи професійної безпеки та здоров'я людини : підручник / В. В. Березуцький [та ін.] ; під ред. проф. В. В. Березуцького. – Харків : НТУ “ХПІ”, 2018. – 553 с.

12. Охорона праці [З.М. Яремко, С.В. Тимошук, С.В. Писаревська та ін.]; за ред. З.М. Яремка. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 430 с

13. Охорона праці та цивільний захист. Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 172 Телекомунікації та радіотехніка / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Н. А. Праховнік, О. В. Землянська. – Електронні текстові данні (1 файл: 3,47 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 301 с.

14. Управління охороною праці : навчальний посібник для студентів спеціальності – «Цивільна безпека», освітньої програми «Охорона праці» / В.В. Березуцький. Харків : ФОП Панов А.М., 2021. 412 с.

Додаткова література:

1. Бржезицький В.О. Експериментальні дослідження електричного поля повітряної лінії електропередавання змінного струму класу 330 кВ / В.О. Бржезицький, В.М. Сулейманов, В.І. Хомініч. // Енергетика: економіка, технології, екологія. – 2016. – № 2. – С. 7–12.

2. Гвоздй С.П. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей до безпеки життя та професійної діяльності: монографія/ С.П. Гвоздй. – Одеса: Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, 2016. – 420 с.

3. Третьякова Л.Д. Способи удосконалення системи захисту працівників від впливу електромагнітного поля промислової частоти / Л.Д. Третьякова, Л.О. Мітюк // Вісник НТТУ «КПІ», серія «Гірніцтво». – 2017. – Вип. 32. – с. 93–102.

4. Уберман В. И. Приоритеты судебной экологической экспертизы и арбитражный эффект экологического контроля / В. И. Уберман // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики: зб. наук. праць. – Х. : Право,

2014. – Вип. 14. – С. 288–299.

5. Ризик-менеджмент використання обладнання та технологій : навч. посібник для студентів спеціальності 263 «Цивільна безпека», освітня програма «Охорона праці» / В.В. Березуцький. Харків : ФОП Панов А.М. 2020. 424 с.

6. Теоретичні та організаційно–методичні засади проектування освітньої діяльності навчально–методичних установ цивільного захисту / Колектив авт. Є. Ю. Литвиновський, В. В. Бегун, С. В. Гелдаш та ін. – Електронне мережеве видання. – Запоріжжя : Кругозір, 2016. – 230 с.

3. Інтернет-ресурси.

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України
<http://www.president.gov.ua/>.

2. Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua/>.

3. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.

4. Міністерство екології та природних ресурсів України
<http://www.menr.gov.ua/>.

5. Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи
<http://www.mns.gov.ua/>.

6. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>.

7. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України
<http://www.erriu.ukrtel.net/index.htm>.

8. Електронний курс на порталі навчальних електронних інформаційних комплексів «НЕІК» «Безпека військової діяльності (в тому числі безпека життєдіяльності, основи охорони праці)»: <https://neik.nlu.edu.ua>.

9. Електронний курс на порталі «Автоматизована система управління навчальним закладом»: питання, методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни, програма навчальної дисципліни, силлабус з

навчальної дисципліни «Безпека військової діяльності (в тому числі безпека життєдіяльності, основи охорони праці)» <https://acsnew.nlu.edu.ua>.

10.

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні/семінарські заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові й практичні завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні/семінарські заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога – дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» ([https://nlu.edu.ua/files/norm doc/kodeks academichnoyi etyky.pdf](https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf)).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекцій). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Безпека військової діяльності (в тому числі безпека життєдіяльності, основи охорони праці)» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів:

усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Сума балів за всі види навчальної діяльності
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 - 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 - 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 - 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 - 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 - 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати	2	35 - 59

F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		1 - 34
----------	---	--	--------